

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ ๒๙ มกราคม ถึง ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

๑. มะม่วง อากาศเย็นตอนกลางคืน และเช้า ช่วงกลางวันอากาศร้อน

• โรคน้ำตาแห้ง (เชื้อรา *Colletotrichum gloeosporioides*) พบทุกระยะการเจริญเติบโต เชื้อสาเหตุโรคสามารถเข้าทำลายพืชได้ทุกระยะ โดยมีลักษณะอาการ ดังนี้

อาการที่ใบ ใบอ่อนพบจุดดำน้ำ ต่อมาเปลี่ยนเป็นแผลสีน้ำตาลดำ หากอาการรุนแรงแผลจะขยายตัวอย่างรวดเร็ว ติดต่อกันทั้งผิใบ ทำให้ใบบิดเบี้ยว เสียรูปทรง ยอดอ่อนเหี่ยวและดำ ส่วนใบแก่พบแผลรูปร่างค่อนข้างเหลี่ยม หากอาการรุนแรงแผลจะทะลุเป็นรู

อาการที่ช่อดอก พบจุดหรือขีดสีน้ำตาลแดงเล็กๆ บนก้านช่อดอก ต่อมาแผลขยายใหญ่ หากมีความชื้นสูงจะพบเมือกสีส้ม ซึ่งเป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรคอยู่ที่บริเวณแผล ทำให้ช่อดอกเหี่ยวแห้ง ดอกหลุดร่วงก่อนติดผล

อาการที่ผลอ่อน พบจุดแผลสีน้ำตาลดำ ถ้าสภาพแวดล้อมเหมาะสม ผลที่ถูกทำลายจะเป็นสีดำและหลุดร่วงก่อนกำหนด ในบางครั้งเชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายแบบแฝงในผลอ่อน โดยไม่แสดงอาการของโรค แต่จะแสดงอาการของโรคเมื่อผลสุก และอาการรุนแรงมากขึ้นตามความสุกของผล

อาการที่ผลแก่ หรือผลสุกหลังเก็บเกี่ยว พบจุดสีดำเล็กๆ ต่อมาแผลขยายลูกกลมและยุบตัวลง ถ้ามีหลายแผลขยายมาติดกัน ขนาดของแผลจะกว้างขึ้นและยุบตัวเป็นแอ่งบวม ทำให้เน่าทั้งผล บางครั้งพบเมือกสีส้ม ซึ่งเป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรคอยู่ที่บริเวณแผล

การป้องกัน

๑. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบพืชเริ่มมีอาการของโรค ตัดแต่งและเก็บส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค

๒. กำจัดวัชพืชรอบโคนต้น เพื่อลดความชื้นในทรงพุ่ม

๓. ควบคุมปริมาณธาตุอาหารให้เหมาะสม ไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มีค่าไนโตรเจนมากเกินไป

๔. แหล่งปลูกที่พบการระบาดของโรคเป็นประจำ ในช่วงที่มะม่วงแตกใบอ่อน เริ่มแทงช่อดอก และหลังติดผลอ่อน ควรพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช แมนโคเซบ ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อะซอกซีสโตรบิน ๒๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ โพรคลอราซ ๔๕% อีซี อัตรา ๑๕ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๗ - ๑๐ วัน โดยพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งสลับกัน และไม่ควรรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันเกิน ๔ ครั้ง ในช่วงที่มะม่วงติดผล หากมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเกิดโรค คือ มีฝนตกและอากาศร้อนชื้น ควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืชดังกล่าว เพื่อป้องกันการระบาดของโรค และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิต ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

๕. หลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต ควรตัดแต่งกิ่งเพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง โดยเฉพาะกิ่งที่เป็นโรค และเก็บส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของโรคในฤดูกาลผลิตต่อไป

**** ควรหลีกเลี่ยงการพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช ในช่วงดอกบาน เพื่อป้องกันผลกระทบต่อการผสมเกสรของพืช

๒. พริก แดดแรงอากาศร้อนในตอนกลางวัน อากาศเย็นอุณหภูมิต่ำลงในตอนกลางคืน

- หนอนกระพุ่มหอม พบในช่วงระยะพัฒนาทางด้านลำต้น – เก็บเกี่ยวผลผลิตหนอนเมื่อฟักออกจากไข่จะกักกินผิวใบบริเวณส่วนต่างๆ ของพริกเป็นกลุ่ม และความเสียหายจะรุนแรงในระยะหนอนวัย ๓ ซึ่งจะแยกย้ายกักกินทุกส่วนของพืช เช่น ใบ ดอก และผลพริก หากปริมาณหนอนมากความเสียหายจะรุนแรง ผลผลิตเสียหายและคุณภาพไม่เป็นที่ต้องการของตลาด

การป้องกัน

๑. วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน และการเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อฆ่าตัดแต่ง เป็นการลดแหล่งสะสมและขยายพันธุ์

๒. วิธีกล เช่น เก็บกลุ่มไข่และหนอนไปทำลาย จะช่วยลดการระบาดลงได้

๓. ใช้สารจุลินทรีย์ เช่น เชื้อไวรัส

(นิวคลีโอโพลีอีโตรีไวรัส) หนอนกระพุ่มหอม เช่น DOA BIO V1 (กรมวิชาการเกษตร) หรือใช้เชื้อ

แบคทีเรีย *Bacillus thuringiensis* subsp. *aizawai* หรือ *Bacillus thuringiensis* subsp. *kurstaki* ควรใช้ในระยะที่มีการระบาดน้อย หนอนมีขนาดเล็ก และพ่นในช่วง

เวลาเย็น หากระบาดมากให้ใช้สารฆ่าแมลง

๔. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น คลอแรนทรานิลิโพรล ๕.๑๗% เอสซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คลอร์ฟินาเพอร์ ๑๐% เอสซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ ๑๕% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต ๑.๙๒% อีซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ สไปนีโทแรม ๑๒% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เมทอกซีฟิโนไซด์ ๒๔% เอสซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ลูเฟนนูรอน ๕% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นซ้ำตามการระบาด ควรพ่นเมื่อหนอนมีขนาดเล็ก

****ควรพ่นสลับกลุ่มสาร เพื่อหลีกเลี่ยงแมลงสร้างความต้านทาน